

Międzynarodowe Stosunki Polityczne

Wykład nr 3 (31.03.2020) –

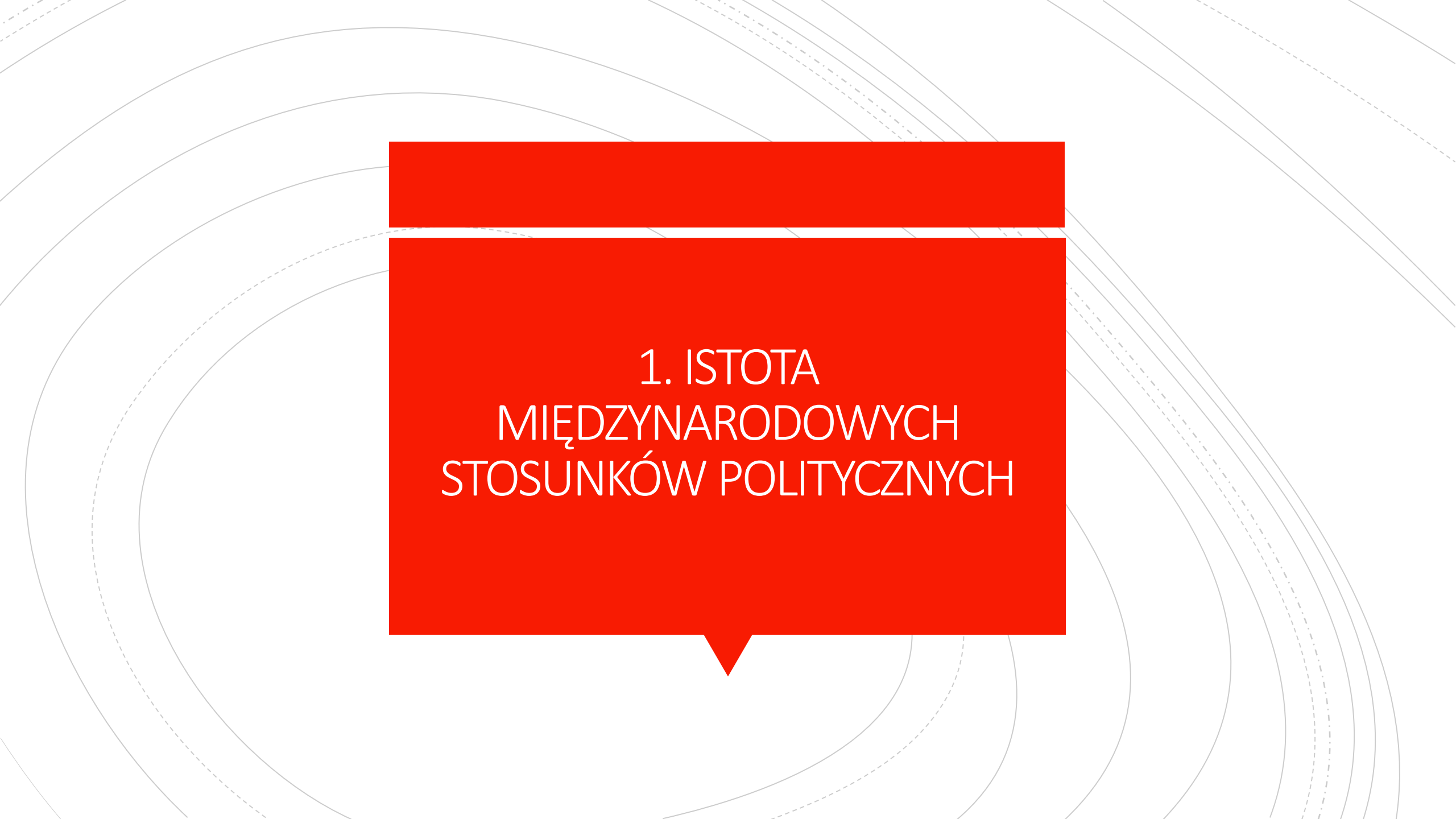
Istota międzynarodowych stosunków politycznych; Państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych

dr Jarosław Flakowski

Skype: jarekf2

Plan wykładu

- 1. Istota międzynarodowych stosunków politycznych;
- 2. Wybrane definicje
- 3. Państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych
- 4. Podsumowanie
- 5. Materiały do pracy własnej
- 6. Informacje dotyczące kolejnego wykładu.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large, solid red speech bubble is centered on the page, pointing downwards. The text is white and centered within the bubble.

1. ISTOTA MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW POLITYCZNYCH

ISTOTA MSP

- Przeprowadzony przegląd różnorodnych podejść do określania stosunków międzynarodowych daje stabilną podstawę do podjęcia próby rzetelnego opisu kolejnego pojęcia: międzynarodowych stosunków politycznych, które można uznać za szczególnie istotne podczas prowadzenia badań nad relacjami pomiędzy państwami we współczesnym świecie.

ISTOTA MSP

- Ogólnie rzecz ujmując, analiza stosunków, jakie powstają między dwoma krajami reprezentowanymi przez oficjalne ośrodki rządowe, winna być ukazywana właśnie przez pryzmat działań ich administracji. Zabieg ten pozwala na wyznaczenie aren kooperacji, a także tzw. „głównego” nurtu rozwoju wszelkich kierunków ich współpracy.

ISTOTA MSP

- Podczas kompleksowego procesu badawczego poruszanego zagadnienia nie można pomijać pozostałych inicjatyw transgranicznych, które powstają z woli podmiotów pochodzących z tych krajów i niebędących pod bezpośrednim wpływem władz państwowych (np. współpraca stowarzyszeń pozarządowych czy innych osób prawnych).

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the text.

2. Wybrane definicje

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne
Definicje

M. Pietraś:

- *„międzynarodowe stosunki polityczne są częścią składową, dokładniej płaszczyzną stosunków międzynarodowych jako sfery stosunków społecznych”.*

Międzynarodowe Stosunki Polityczne

Definicje

- Uznając powyżej nakreśloną specyfikę opisu bilateralnych relacji między państwami, można pokusić się o stwierdzenie, że szczególnie ważnymi są właśnie interakcje o charakterze politycznym, będące pośrednim lub bezpośrednim efektem prowadzenia narodowych polityk zagranicznych.
- Ponadto mogą być one także konsekwencją innych zachowań oraz postaw osób piastujących urzędy publiczne, którym ustawowo przypisana została zdolność do prowadzenia i kreowania polityki państwa przekraczającej jego granice.

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne

Definicje

- Poszukując wystarczająco precyzyjnej definicji międzynarodowych stosunków politycznych należy powrócić do kwestii wyznaczenia powiązań tej kategorii z pojęciem polityki na gruncie nauk społecznych.

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne

Definicje

A. Heywood:

„od początku rozwoju nauki o polityce uznawano istnienie międzynarodowego wymiaru polityki, czego przykładem są opisy dotyczące konfliktu i wojny pomiędzy miastami – państwami starożytnej Grecji”.

Międzynarodowe Stosunki Polityczne

Definicje

Międzynarodowe stosunki polityczne definiowane są zasadniczo na dwóch poziomach analitycznych wyjaśnienia pojęcia polityki:

- a) podmiotowym;
- b) przedmiotowym.

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne

Definicje

Ujęcie podmiotowe:

szczególną rolę będą w nim odgrywali uczestnicy życia politycznego z państwami na czele, ponieważ ich działania skierowane do poliarchicznej przestrzeni międzynarodowej będą miały na celu osiągnięcie zmiany zachowania innych podmiotów w niej funkcjonujących.

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne

Definicje

Ujęcie przedmiotowe:

międzynarodowe stosunki polityczne opisywane są głównie jako dziedzina stosunków międzynarodowych ściśle powiązana z przejawami aktywności władz państwowych na arenie politycznej o profilu transgranicznym

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne

Definicje

M. Pietraś:

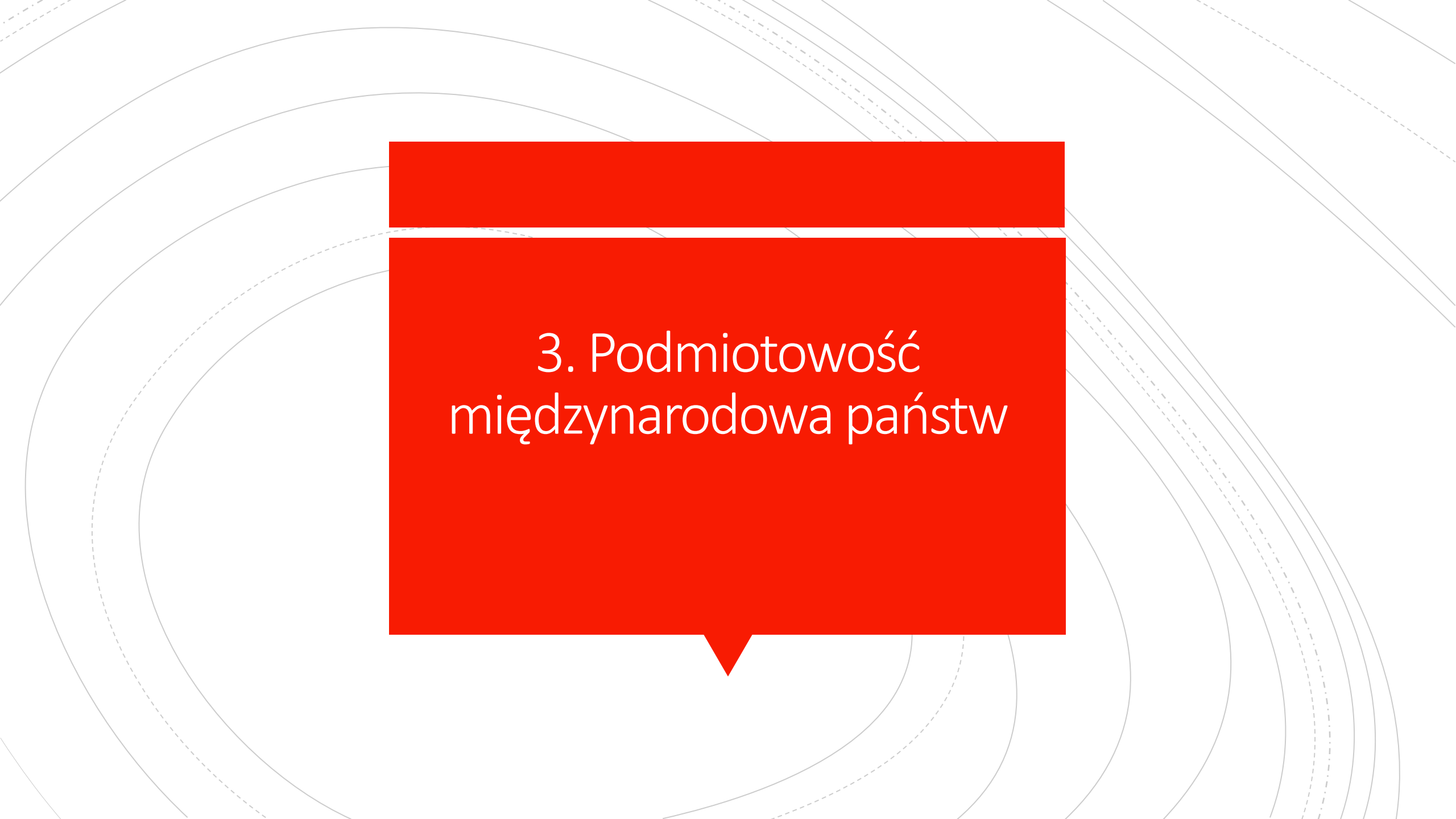
- uznał również przydatność metodologiczną definicji tworzonych w oparciu o oba opisane powyżej nurty interpretacyjne.
- W ujęciu podmiotowo – przedmiotowym międzynarodowe stosunki polityczne to według niego „*transgraniczne stosunki polityczne*”

Międzynarodowe
Stosunki
Polityczne

Definicje

Podsumowanie:

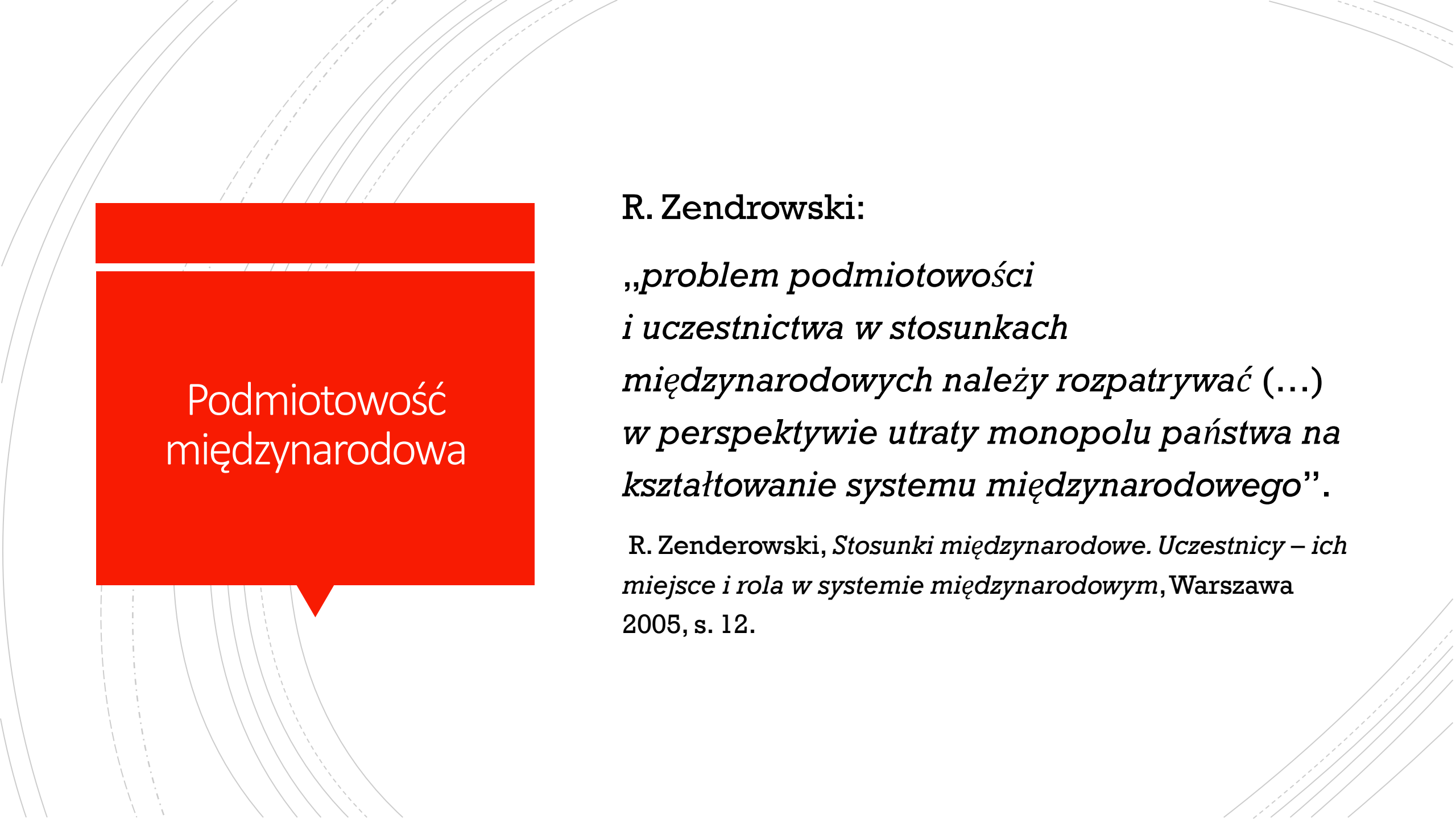
- Międzynarodowe stosunki będą obejmowały z jednej strony wszelkie przejawy działań państw powiązanych z wykonywaniem przypisanych im uprawnień władczych, także poza ich terytoriami.
- Z drugiej zaś strony wszelkie ich transgraniczne działania i zachowania umiejscowione zostały wyraźnie w poliarchicznej i zdecentralizowanej przestrzeni międzynarodowej.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the title text.

3. Podmiotowość międzynarodowa państw

Podmiotowość międzynarodowa

Podczas próby ustalenia zakresu zdolności czy też realnych możliwości państw do wpływania na kształt lub pożądaną przez nie zmianę przestrzeni oraz rzeczywistości międzynarodowej, należy rozstrzygnąć samą kwestię podmiotowości międzynarodowej.

Podmiotowość międzynarodowa

R. Zendrowski:

*„problem podmiotowości
i uczestnictwa w stosunkach
międzynarodowych należy rozpatrywać (...)
w perspektywie utraty monopolu państwa na
kształtowanie systemu międzynarodowego”.*

R. Zenderowski, *Stosunki międzynarodowe. Uczestnicy – ich
miejsce i rola w systemie międzynarodowym*, Warszawa
2005, s. 12.

Podmiotowość międzynarodowa

Z. Czachór

Badacze stosunków międzynarodowych posługują się „*wielością zróżnicowanych i niespójnych koncepcji uczestnika międzynarodowego. Przyczyny tego tkwią m.in. w ciągłym rozwoju systemu międzynarodowego, jak i istnieniu różnorodnych niepaństwowych uczestników stosunków międzynarodowych*”.

Z. Czachór, *Uczestnicy stosunków międzynarodowych*, [w:] *Stosunki Międzynarodowe* pod red. W. Malendowskiego i Cz. Mojsiewicz, Wrocław 2004, s. 39.

Podmiotowość międzynarodowa

W ujęciu szerszym – uczestnikiem stosunków międzynarodowych będzie każda grupa społeczna posiadająca zdolność do podejmowania zorganizowanych działań przekraczającą granice jednego i mających wpływ na zmianę rzeczywistości międzynarodowej.

W ujęciu węższym – uczestnikami stosunków międzynarodowych będą wyłącznie te podmioty, które posiadają sformalizowaną strukturę organizacyjną, działają z własnej woli bez zewnętrznych względem nich nacisków, a ich potencjał pozwala dokonywać według własnego uznania pożądaných zmian w treści stosunków międzynarodowych czy też zachowaniach pozostałych stron.

Podmiotowość międzynarodowa

E. Cziomer:

„państwa traktowane są jako najważniejsi uczestnicy stosunków międzynarodowych ze względu na długotrwałą genezę, skomplikowaną strukturę organizacyjną oraz zróżnicowane funkcje”.

Podmiotowość międzynarodowa

Z. Czachór:

państwa „*kreują (...), regulują i determinują całość stosunków w systemach międzynarodowych*”. Równocześnie autor ten podkreślił, podobnie jak E. Cziomer, samą ich możliwość prowadzenia działań suwerennych w przestrzeni międzynarodowej czy też bezpośrednią zdolność do intensyfikacji lub zmiany samej treści stosunków międzynarodowych.

Podmiotowość międzynarodowa

Z. Czachór:

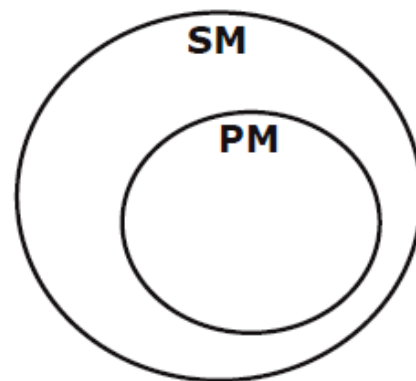
państwa „*kreują (...), regulują i determinują całość stosunków w systemach międzynarodowych*”. Równocześnie autor ten podkreślił, podobnie jak E. Cziomer, samą ich możliwość prowadzenia działań suwerennych w przestrzeni międzynarodowej czy też bezpośrednią zdolność do intensyfikacji lub zmiany samej treści stosunków międzynarodowych.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. A large red speech bubble is centered on the page, containing the text '4. Podsumowanie'.

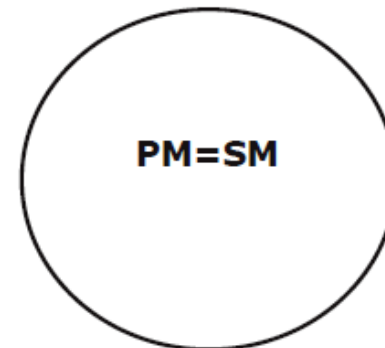
4. Podsumowanie

Podsumowanie

Schemat 1.1. Relacje między „stosunkami międzynarodowymi” i „polityką międzynarodową”

Nurt liberalny (holistyczny)

Nurt realistyczny

Legenda:

PM – polityka międzynarodowa

SM – stosunki międzynarodowe

Źródło: R. Zenderowski, *Stosunki międzynarodowe. Vademecum*, Wrocław 2006, s. 23.

The background features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. In the center, there is a red speech bubble with a white border. The text is written in white inside the bubble.

5. Materiały do pracy własnej

Źródła

1. Skrypt – wykład nr 3
2. E. Cziomer (red.), *Międzynarodowe Stosunki Polityczne*, Kraków 2014 (Rozdział I), ss. 21-37.
3. T. Łoś – Nowak (red.), *Współczesne stosunki międzynarodowe*, Wrocław 1997 (Rozdział I), ss. 39-50.

UWAGA:

Książki zostały do Państwa wysłane dnia 3.03.2020 drogą mailową na adres grupy!

The background of the slide features a series of concentric circles in light gray, some solid and some dashed, creating a ripple effect. In the center, there is a red speech bubble with a white border. The text is written in white inside the bubble.

6. Informacje dotyczące kolejnego wykładu

A red speech bubble graphic with a white outline, containing the text 'Następny Wykład'. The bubble has a tail pointing towards the bottom left.

Następny Wykład

14.03.2020, godz. 16:25-17:55

Materiały zostaną przesłane do Państwa 13.04.2020

Zapraszam do udziału i dyskusji na czacie

Messenger: Jarek Flakowski

Skype: jarekf2

Dziękuję za uwagę!

dr Jarosław Flakowski

j.flakowski@wez.uz.zgora.pl

79393366